

UZASADNIENIE

Pozwem z 24 września 2018 r. powodowie E. R. i W. R. (1) -prowadzący działalność gospodarczą w formie spółki cywilnej pod nazwą (...) Przedsiębiorstwo Usługowe (...) i W. R. - wnieśli o zapłatę 243.660 zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od 12 kwietnia 2018 r. i zasądzenie solidarnie na rzecz powodów kosztów procesu od pozwanej Agencji Mienia Wojskowego w W. Oddział (...) w S. (NIP (...)). Powodowie wskazali, że zawarli umowę o podwykonawstwo z (...) sp. z o.o. w S., wykonali umowę, żądają więc wynagrodzenia od pozwanej jako inwestora odpowiadającego solidarnie z generalnym wykonawcą za zapłatę wynagrodzenia należnego podwykonawcy z tytułu wykonanych przez niego robót budowlanych.

3 października 2018 r. referendarz sądowy w Sądzie Okręgowym w Szczecinie wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym (VIII GNc 581/18), którym pozwana zobowiązana została do zapłaty solidarnie powodom kwoty 243.660 zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od 12 kwietnia 2018 r. oraz kwoty 10.263 zł tytułem kosztów procesu.

23 października 2018 r. pozwana wniosła sprzeciw od nakazu zapłaty, w którym zażądała oddalenia powództwa w całości. Pozwana podniosła, że z oświadczenia powodów wynika, że (...) sp. z o.o. w S. wywiązała się z obowiązku zapłaty wobec powodów, to zaś powoduje, że pozwana nie jest zobowiązana do zapłaty kwoty wskazanej w nakazie.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

E. R. i W. R. (1) prowadzą działalność gospodarczą w formie spółki cywilnej pod nazwą (...) Przedsiębiorstwo Usługowe (...) i W. R..

Fakt niesporny

15 września 2017 r. (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w S. (generalny wykonawca) zawarła umowę nr (...). (...) (...) z Agencją Mienia Wojskowego w W., Oddział (...) w S. (inwestor) o roboty budowlane. Przedmiotem umowy była realizacja budynku mieszkalnego wielorodzinnego podpiwniczonego, 30 lokali mieszkalnych – działka nr (...), obręb 8, przy ul. (...) w S. – zadanie inwestycyjne S. S..

W § 8 umowy ustalono zasady zlecenia robót podwykonawcom. Strony w szczególności ustaliły, że zamawiający dopuszcza zlecenie części robót podwykonawcom. Do zawarcia umowy o roboty budowlane przez wykonawcę z podwykonawcą wymagana jest zgoda zamawiającego. Wykonawca ponosi pełną odpowiedzialność za jakość i terminowość robót budowlanych wykonywanych przez podwykonawców. Wykonawca zamierzający zawrzeć umowę o podwykonawstwo z wybranym przez siebie podwykonawcą, której przedmiotem są roboty budowlane, jest zobowiązany do przedłożenia zamawiającemu projektu tej umowy, a także projektu jej zmiany, w terminie nie później niż 14 dni przed jej zawarciem. Wraz z projektem umowy z podwykonawcą wykonawca przedłoży odpis z Krajowego Rejestru Sądowego podwykonawcy lub inny właściwy dokument z uwagi na status prawmy podwykonawcy, potwierdzający uprawnienia osób zawierających umowę w imieniu podwykonawcy do jego reprezentowania.

Postanowiono również, że zamawiający dokonuje bezpośredniej zapłaty wymagalnego wynagrodzenia przysługującego podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy, który zawarł zaakceptowaną przez zamawiającego umowę, w przypadku uchylenia się od obowiązku zapłaty odpowiednio przez wykonawcę lub podwykonawcę zamówienia na roboty budowlane (§ 8 ust. 13). Wynagrodzenie dotyczy wyłącznie wymagalnych należności powstałych po zaakceptowaniu przez zamawiającego umowy o podwykonawstwo. Bezpośrednia zapłata obejmuje wyłącznie należne wynagrodzenie - bez odsetek należnych podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy (§ 8 ust. 14). W przypadku dokonania bezpośredniej zapłaty podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy, zamawiający potrąca kwotę wypłaconego wynagrodzenia z wynagrodzenia należnego wykonawcy (§ 8 ust. 17).

W § 12 zatytułowanym „rozliczenie wykonanych robót i warunki płatności” postanowiono m.in., że w przypadku, gdy część robót jest wykonywana przez podwykonawców, to wykonawca do faktur ma obowiązek dostarczenia oświadczenia podwykonawcy, że wykonawca wywiązał się z obowiązku zapłaty wymagalnych zobowiązań na roboty budowlane wykonane przez podwykonawcę i odebrane w poprzednim okresie rozliczeniowym.

Wzór oświadczenia stanowi załącznik nr 8 do umowy.

Dowód: umowa nr (...). (...) (...) z 15 września 2017 r., k. 53-61

29 września 2017 r. Gospodarczy Bank Spółdzielczy zawarł z (...) sp. z o.o. - w celu zabezpieczenia wierzytelności banku wynikającej z umowy o kredyt obrotowy w rachunku bieżącym - umowę przelewu wierzytelności, istniejących w dniu zawarcia umowy, jak i mogących powstać w przyszłości, przysługujących (...) sp. z o.o. w stosunku do Agencji Mienia Wojskowego w W. Oddział (...) w S. z tytułu umowy nr (...). (...) (...) z 15 września 2017 r.

6 października 2017 r. A. w piśmie zatytułowanym „potwierdzenie dłużnika wierzytelności” oświadczyła, że przyjmuje do wiadomości zawarcie umowy o przelew wierzytelności z umowy nr U-OS- ZP. (...) (...) z 15 września 2017 r. i zobowiązuje się przekazać wierzytelność na rachunek (...) Banku Spółdzielczego w B..

Dowód: umowa przelewu wierzytelności z 29 września 2017 r., k. 92

„potwierdzenie dłużnika wierzytelności” z 6 października 2017r., k. 62, 93

26 października 2017 r. (...) spółka z o.o. z siedzibą w S. - jako generalny wykonawca - zawarła umowę o podwykonawstwo z W. R. (1) i E. R., współnikami spółki cywilnej działającej pod nazwą: W. R. (1) (...) Przedsiębiorstwo Usługowe (...). i W. R. w S. (umowę podpisali oboje wspólnicy).

Przedmiotem umowy było:

- wykonanie sieci sanitarnych zewnętrznych wody, kanalizacji sanitarnej i deszczowej, zgodnie z dokumentacją i (...) IS.01 w ramach inwestycji pn. „Realizacja budynku mieszkalnego wielorodzinnego podpiwniczony, 30 lokali mieszkalnych - działka nr (...) obr. 8 przy ul. (...) w S. - zadanie inwestycyjne S. S.”,
- sprawdzenie dokumentacji projektowych dla zakresu przedmiotu umowy oraz wykonanie kompletnych robót przygotowawczych i nadzoru nad prawidłowym wykonaniem powierzonego zakresu prac,
- kompletna inwentaryzacja powykonawcza i dokumentacja powykonawcza oraz przekazanie jej zamawiającemu przed odbiorem końcowym przedmiotu umowy.

Termin rozpoczęcia robót ustalono na 6 listopada 2017 r., a termin zakończenia robót na 15 maja 2018 r., umówiono się na protokolarny odbiór końcowy przez inwestora od zamawiającego, z zachowaniem terminów przejściowych:

kanalizacja sanitarna - 28.01.2018r.

sieć kanalizacji deszczowej -10.05.2018r.

sieć wodociągowa -25.04.2018 r.

Strony zawarły w umowie oświadczenie, iż podwykonawca został poinformowany, że w przypadku niezapłacenia podwykonawcy przez zamawiającego za wykonaną robotę, inwestor dokona zapłaty na rzecz podwykonawcy kwoty nie wyższej niż wynikająca z zatwierdzonego harmonogramu stanowiącego załącznik nr 2 do umowy inwestora z zamawiającym z zastrzeżeniem, że dotyczy to wyłącznie wymagalnych należności powstałych po zaakceptowaniu przez inwestora niniejszej umowy o podwykonawstwo.

W przypadku odstąpienia od umowy (...). (...) (...) przez którąkolwiek ze stron, podstawą rozliczenia będą składniki oferty podwykonawcy, gdyż rozliczeniu będą podlegały również elementy robót.

W § 5 umowy strony ustaliły wynagrodzenie dla podwykonawcy:

Za wykonanie robót będących przedmiotem umowy oraz za wszystkie materiały pomocnicze i środki produkcji dostarczone przez podwykonawcę, a niezbędne do wykonania przedmiotu umowy, podwykonawca miał otrzymać ryczałtowe wynagrodzenie w kwocie: 380.000 zł netto - powyższa cena nie zawiera podatku VAT, który miał zostać rozliczony zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Kwota ryczałtowa została określona na podstawie oferty podwykonawcy będącej załącznikiem nr 1 oraz dokumentacji projektowej - załącznik nr 2.

Postanowiono, że w razie konieczności wyłączenia części robót lub zlecenia robót dodatkowych rozliczenie nastąpi wg stawek cen jednostkowych zawartych w ofercie podwykonawcy.

Postanowiono, że wynagrodzenie powyższe dotyczy całościowej i kompletnej realizacji przedmiotu umowy wraz z wszelkimi kosztami związanymi z przygotowaniem robót, wykonaniem robót, odbiorem robót włączając w to wszelkie uzgodnienia administracyjne, konieczne zajęcia, ewentualne próby, sprawdzenia, badania (oznakowanie, pomiary, ekspertyzy, koszty przyłączeń itp.) oraz rozruch.

Zapisano, że wynagrodzenie jest ryczałtowe dla całego zakresu robót w celu osiągnięcia zamierzonego efektu końcowego polegającego na oddaniu do użytku budynku w zgodzie z jego przeznaczeniem i w związku z tym nie przewiduje się dodatkowej zapłaty nawet wówczas, gdy podwykonawca nie przewidział całego zakresu robót, aby wykonać przedmiot umowy zgodny z dokumentacją i wszystkimi instrukcjami i przepisami.

W § 6 umowy strony ustaliły warunki płatności, w szczególności ustaliły, że:

- podstawę do wystawienia faktury przez podwykonawcę stanowi podpisany przez kierownika budowy protokół zaawansowania robót oraz przekazane zamawiającemu niezbędne certyfikaty, deklaracje zgodności, atesty na wbudowane materiały i zdjęcia z realizacji robót (a w szczególności robót zanikowych),
- protokoły zaawansowania poszczególnych elementów robót będą sporządzane wyłącznie na drukach (...) i przedstawiać będą narastająco wartości wykonanych robót,
- faktury za wykonane roboty wystawiane będą przez podwykonawcę raz w miesiącu, na koniec miesiąca, wraz z zaawansowaniem budowy i dostarczeniu protokołu zaawansowania robót wraz z certyfikatami, atestami, deklaracjami zgodności, protokołami prób itp.,
- faktury płatne będą przez zamawiającego w terminie 7 dni licząc od daty złożenia u zamawiającego faktury; protokołu zaawansowania robót i niezbędnych certyfikatów, deklaracji zgodności i atestów,
- faktury za wykonane roboty będą płatne przez zamawiającego na wskazane na fakturze konto podwykonawcy.

Dowód: umowa o podwykonawstwo z 26 października 2017 r., k.11-17

Generalny wykonawca (...) sp. z o.o. 27 października 2017 r. przedłożyła inwestorowi umowę o podwykonawstwo z 26 października 2017 r.

Dowód: pismo (...) sp. z o.o. z 27 października 2017 r. do A., k.19

14 listopada 2017 r. strony umowy o podwykonawstwo zawarły aneks nr (...) do umowy.

Zgodnie z aneksem zmieniła się treść § 5 pkt 1 umowy. Po zmianie za wykonanie robót będących przedmiotem umowy oraz za wszystkie materiały pomocnicze i środki produkcji dostarczone przez podwykonawcę, a niezbędne do wykonania przedmiotu umowy, podwykonawca miał otrzymać ryczałtowe wynagrodzenie w kwocie: 600.000 zł netto. W ramach tego wynagrodzenia strony ustaliły dodatkowy zakres robót na inwestycji INA PARK przy ul. (...) w S., polegający na wymianie kanalizacji deszczowej zewnętrznej od pierwszej studni na działce zamawiającego do studni na działce (...) od ulicy (...). Zakres wymiany miał obejmować demontaż nawierzchni z kamienia polnego, wymianę sieci kanalizacyjnej na nową, zasypanie bez odtwarzania nawierzchni wraz z odbiorem przez zakład wodociągów i dopuszczeniem do użytkowania kanalizacji ogólnospławnej inwestycji INA PARK.

Podwykonawca oświadczył, że wystąpi w terminie do 25 listopada 2017 r. z wnioskiem o zmianę terminów realizacji.

Dowód: aneks nr (...) z 14 listopada 2017 r. do umowy o podwykonawstwo, k. 18

18 stycznia 2018 r. B. K. - inspektor nadzoru w branży sanitarnej - w dzienniku budowy nr (...) (tom I) odnotowała kontrolę budowy oraz zapisała, że wykonano przyłącze wodociągowe oraz trwają prace przy kanalizacji deszczowej, odnotowała też, że wykonano odcinek D16-D17.

Dowód: Dziennik Budowy nr (...), k.71-74 [wyciąg]

31 stycznia 2018 r. inwestor i generalny wykonawca sporządzili protokół stanu i zaawansowania robót sanitarnych.

Z protokołu z 31 stycznia 2018 r. wynika, że wartość robót wykonanych w okresie rozliczeniowym od 23 grudnia 2017 r. do 31 stycznia 2018 r. wynosiła 102.935,68 zł.

Dowody: Protokół stanu i zaawansowania robót sanitarnych z 31 stycznia 2018 r., k.69-70

31 stycznia 2018 r. (...) sp. z o.o. wystawiła na rzecz A. w W. OR w S. fakturę nr (...) na kwotę 379.255,26 zł, na którą składa się:

- kwota 126.610,89 zł za roboty budowlane – budowa budynku mieszkalnego, instalacje sanitarne zewnętrzne (102.935,68 zł netto),
- kwota 252.644,37 zł za roboty budowlane – budowa budynku mieszkalnego, roboty konstrukcyjne.

Dowód: faktura (...) z 31 stycznia 2018 r., k.63

W miesiącu styczniu 2018 r., jak również w miesiącach poprzedzających, E. R. i W. R. (1) jako spółka cywilna (...) E. i W. R. nie wystawili żadnej faktury obciążającej (...) sp. z o.o., roboty nie były bowiem jeszcze w całości wykonane i przedstawione do odbioru, nie wykonano też żadnych prób.

Dowód: przesłuchanie powoda W. R. (1), k. 160-161

W pierwszych dniach lutego 2017 r. roboty sanitarne były kontynuowane. Następnie prowadzone zostały próby ciśnieniowe i badania bakteriologiczne próbek wody.

Dowód: przesłuchanie powoda W. R. (1), k. 160-161

2 lutego 2017 r. B. K. - inspektor nadzoru w branży sanitarnej - w dzienniku budowy nr (...) (tom I) potwierdziła wykonanie kanalizacji i instalacji sanitarnej deszczowej D17-D18 oraz kanalizacji sanitarnej S16-S12.

Dowód: Dziennik Budowy nr (...), k.71-74 [wyciąg]

2 lutego 2018 r. sporządzone zostały protokoły zaawansowania robót obmiarowych, wykonanych przez spółkę cywilną (...). Protokoły zostały podpisane ze strony (...) sp. z o.o. przez kierownika robót inżynierijno sanitarnych mgr. inż. H. R., posługującego się pieczętą firmową (...) sp. z o.o.

W. R. (1) wystawił na rzecz (...) sp. z o.o. w S. fakturę nr (...) „odwrotne obciążenie” (za budowę budynku mieszkalnego przy ul. (...) w S. – zew. instalacja wodno-kanalizacyjna), opatrzoną datą 2 lutego 2018 r., na kwotę 243.660 zł bez podatku VAT.

Faktura nie została zaakceptowana przez (...) sp. z o.o.

Dowody: przesłuchanie powoda W. R. (1), k. 160-161

protokół zaawansowania robót obmiarowych za okres od 4 stycznia 2018 r. do 2 lutego 2018 r. wraz z załącznikiem, k.21-22

protokół zaawansowania robót obmiarowych za okres od 4 stycznia 2018 r. do 2 lutego 2018 r. wraz z załącznikiem, k.24-25

faktura nr (...) z 2 lutego 2018 r. na kwotę 243.660 zł, k.76

Następnie W. R. (1) spotkał się ze współnikiem (...) sp. z o.o. A. J., który wyjaśnił mu, że wierzytelności przysługujące (...) sp. z o.o. w stosunku do Agencji Mienia Wojskowego zostały zajęte przez Gospodarczy Bank Spółdzielczy w celu zabezpieczenia wierzytelności banku z umowy o kredyt obrotowy w rachunku bieżącym. A. J. wskazał na kwotę wolną od zajęcia i w związku z tym umówił się z W. R. (1), że za wykonane prace wystawi on dwie faktury VAT o łącznej wartości 243.660 zł.

W tej sytuacji W. R. (1) zniszczył swój egzemplarz faktury VAT nr (...) wystawionej na kwotę 243.660 zł i wystawił kolejną fakturę „odwrotne obciążenie” o tym samym numerze, z tego samego tytułu, opatrzoną tą samą datą - to jest kolejną fakturę o numerze (...) z 2 lutego 2018 r. - na kwotę 176.946,96 zł bez podatku VAT.

Zarazem wystawił fakturę nr (...) na kwotę 66.713,04 zł za budowę budynku mieszkalnego przy ul. (...) w S. – zew. instalacja wodno-kanalizacyjna, również datowaną na 2 lutego 2018 r.

Obie faktury zostały zaakceptowane przez (...) sp. z o.o., co zostało potwierdzone przez osobę posługującą się pieczętą firmową (...) sp. z o.o.

Egzemplarz pierwotnej faktury wystawionej na kwotę 243.660 zł został jednakże przekazany (...) sp. z o.o., a następnie (...) sp. z o.o. przekazała ją A..

Pismem z 7 marca 2018 r. (...) sp. z o.o. poinformowała A., że omyłkowo zostały wysłane do agencji wersje robocze rachunków, które nie znalazły się ostatecznie w obrocie w oryginale. W piśmie wskazane zostało, że prawidłowo wystawiony rachunek podwykonawcy to rachunek na kwotę 176.946,96 zł.

Pismem z 16 marca 2018 r. W. R. (1) jako podwykonawca poinformował A., że „faktura robocza” omyłkowo trafiła do A.. Ostatecznie wystawiona została faktura na kwotę 176.946,96 zł, która podlega księgowaniu.

Dowody: przesłuchanie powoda W. R. (1), k. 160-161

faktura nr (...) z 2 lutego 2018 r. na kwotę 176.946,96 zł., k. 20,75

faktura nr (...) z 2 lutego 2018 r. na kwotę 246.660,00 zł, k.76

faktura nr (...) z 2 lutego 2018 r., k.23

pismo z 7 marca 2018 r., k.77

pismo z 16 marca 2018 r., k.82

2 lutego 2018 r. W. R. (1) podpisał oświadczenie - wg wzoru stanowiącego załącznik nr 8 do umowy zawartej między inwestorem i (...) sp. z o.o. - w którym oświadczył, że (...) Sp. z o.o. wywiązała się z obowiązku zapłaty za roboty budowlane wykonane przez spółkę cywilną (...) i odebrane w poprzednim (miesięcznym) okresie rozliczeniowym, tj. za okres od 1 grudnia 2017 r. do 31 grudnia 2017 r.

W. R. (1) podpisał to oświadczenie rozumiejąc je w ten sposób, że skoro we wskazanym okresie rozliczeniowym nie zostały wystawione przez jego spółkę cywilną żadne faktury, to tym samym w okresie tym nie powstał żaden obowiązek zapłaty ze strony (...) sp. z o.o.

Oświadczenie to zostało doręczone A. 28 lutego 2018 r., co potwierdzono prezentatą.

Dowód: oświadczenie podwykonawcy (załącznik nr 8 do umowy) z 2 lutego 2018 r., k. 64

Spółka (...) nie zapłaciła za faktury (...), datowane na 2 lutego 2018 r. W. R. (1) i E. R. nie otrzymali w ogóle żadnej zapłaty za prace wykonane i odebrane protokołami z 2 lutego 2018 r.

Dowód: przesłuchanie powoda W. R. (1), k. 160-161

zeznania świadka K. C., k.151-152

2 lutego 2018 r. W. R. (1), jako przedstawiciel spółki cywilnej (...), oraz prezes zarządu (...) sp. z o.o. K. C. podpisali dokument zatytułowany „Dyspozycja zapłaty podwykonawcy”.

W dokumencie tym wskazano, że generalny wykonawca (...) spółka z o.o. posiada należności od inwestora Agencji Mienia (...) w S. z tytułu wykonanych robót na łączną kwotę 379.255,26 zł wynikające z faktury nr (...). (...) spółka z o.o. posiada zobowiązania wobec podwykonawcy Przedsiębiorstwa Usługowego (...) z siedzibą w S. z tytułu wykonania robót budowlanych objętych umową z dnia 26 października 2017 r. na kwotę 243.660 zł, wynikające z faktury nr (...).

(...) spółka z o.o. dokonała dyspozycji zapłaty swoich należności od inwestora A. Odział (...) w S. do kwoty 243.660 zł na rzecz podwykonawcy Przedsiębiorstwa Usługowego (...) z siedzibą w S..

(...) spółka z o.o. wyraziła zgodę na dokonanie zapłaty przez inwestora z tytułu jego zobowiązań wobec podwykonawcy Przedsiębiorstwa Usługowego (...) przez przelanie kwoty 243.660 zł bezpośrednio na jej konto w banku. Strony tej dyspozycji ustaliły, że dyspozycja zapłaty wyczerpała wszelkie obecne i przyszłe roszczenia podwykonawcy Przedsiębiorstwa Usługowego (...) w stosunku do wykonawcy (...) spółka z o.o. wynikające z faktury nr (...). Strony dyspozycji umówiły się, że pozostałe zobowiązania inwestora Agencja Mienia (...) w S. wobec (...) spółka z o.o. regulowane będą zgodnie z umową na konto (...) spółka z o.o. zgodnie z danymi na fakturach i postanowieniami umowy o roboty budowlane.

Dowód: dyspozycja zapłaty podwykonawcy z 2 lutego 2018 r., k.27

zeznania świadka K. C., k.151-152

Pismem z 21 lutego 2018 r. W. R. (1) wezwał (...) Sp. z o.o. do zapłaty kwoty 179.946,96 tytułem zapłaty za wykonanie zewnętrznej instalacji wodno-kanalizacyjnej do budynku mieszkalnego, wskazując na fakturę (...) z dnia 2 lutego 2018 r.

Do wezwania do zapłaty dołączył fakturę (...) i protokół zaawansowanie robót.

Dowód: wezwanie do zapłaty z 21 lutego 2018 r., k.30

Pismem z 27 lutego 2018 r. W. R. (1) wezwał A. do zapłaty kwoty 176.946,96 zł za fakturę nr (...) z 2 lutego 2018 r.

Pismo wpłynęło 27 lutego 2018 r., co potwierdzono prezentatą.

D.: wezwanie do zapłaty z 27 lutego 2018 r., k.29

28 lutego 2018 r. inwestor i generalny wykonawca sporządzili protokoły stanu i zaawansowania robót sanitarnych.

Z protokołu z 28 lutego 2018 r. wynika, że wartość robót sanitarnych wykonanych w okresie rozliczeniowym od 1 lutego do 28 lutego 2018 r. wynosiła 19.321,11 zł.

Dowód: Protokół stanu i zaawansowania robót sanitarnych z 1 lutego 2018 r., k.67-68

1 marca 2018 r. (...) sp. z o.o. wystawiła na rzecz A. w W. OR w S. fakturę na kwotę 227.236,07 zł, na którą składa się:

- kwota 2.234,23 za roboty budowlane – budowa budynku mieszkalnego, instalacje sanitarne (2.066,73 zł netto),
- kwota 21.220,43 zł za roboty budowlane – budowa budynku mieszkalnego, instalacje sanitarne zewnętrzne (17.252,38 zł netto),
- kwota 201.941,31 zł za roboty budowlane – budowa budynku mieszkalnego, roboty konstrukcyjne, roboty ziemne,
- kwota 1.840,12 zł za roboty budowlane, roboty zewnętrzne – rozbiórki.

Dowód: faktura (...) z 1 marca 2018 r., k. 66

16 marca 2018 r. W. R. (1) podpisał oświadczenie - wg wzoru stanowiącego załącznik nr 8 do umowy zawartej między inwestorem i (...) sp. z o.o. - w którym oświadczył, że (...) Sp. z o.o. wywiązała się z obowiązku zapłaty za roboty budowlane wykonane przez spółkę cywilną (...) i odebrane w poprzednim (miesięcznym) okresie rozliczeniowym, tj. za okres od 1 stycznia 2018 r. do 31 stycznia 2018 r.

W. R. (1) podpisał to oświadczenie rozumiejąc je w ten sposób, że skoro we wskazanym okresie rozliczeniowym nie zostały wystawione żadne faktury, to tym samym w okresie tym nie powstał żaden obowiązek zapłaty ze strony (...) sp. z o.o.

Oświadczenie to zostało doręczone A. 16 marca 2018 r., co potwierdzono prezentatą.

Dowód: oświadczenie podwykonawcy (załącznik nr 8 do umowy) z 16 marca 2018 r., k. 66

A. pismem z 22 marca 2018 r. odmówiła dokonania bezpośredniej zapłaty na rzecz podwykonawcy.

A. oświadczyła, że w związku z przekazaniem jej 16 marca 2018 r. „Oświadczenia podwykonawcy”, w którym podwykonawca robót oświadczył, że wykonawca robót (...) Sp. z o.o. wywiązała się z obowiązku zapłaty za roboty budowlane wykonane przez podwykonawcę i odebrane w poprzednim (miesięcznym) okresie rozliczeniowym, tj. za okres od 1 stycznia 2018r. do 31 stycznia 2018 r., A. uznała, że roszczenie opisane w piśmie, które wpłynęło w dniu 27 lutego 2018 r., zostało przez (...) sp. z o.o. zaspokojone i tym samym roszczenie o bezpośrednią zapłatę przez A. na rzecz podwykonawcy jest nieaktualne.

Pismo podpisała dyrektor Oddziału (...) A. w S. M. K..

Dowód: pismo Agencji Mienia Wojskowego z 22 marca 2018 r., k.28

przesłuchanie za stronę powodową M. K., k.161-161v

Pismem z 4 kwietnia 2018 r. W. R. (1) - działając w imieniu wspólników spółki cywilnej - wezwał Agencję Mienia Wojskowego Oddział (...) w S. do zapłaty kwoty 243.660 zł w terminie do 11 kwietnia 2018 r. W wezwaniu do zapłaty wskazał, że (...) sp. z o.o. z siedzibą w S. nie wywiązała się z obowiązku terminowej zapłaty faktur (...) z 2 lutego 2018 r. Wezwanie do zapłaty nastąpiło w związku z solidarną odpowiedzialnością inwestora. Jednocześnie oświadczył, że złożył (...) sp. z o.o. z siedzibą w S. oświadczenie o odstąpieniu od umowy podwykonawczej w części niewykonanej.

Pismo to zostało doręczone A. 4 kwietnia 2018 r., co potwierdzono prezentatą.

Dowód: wezwanie do zapłaty z 4 kwietnia 2018 r. z prezentatą, k. 26

E. R. i W. R. (1) złożyli do Sądu Okręgowego w Szczecinie pozew przeciwko (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w S..

Nakazem zapłaty w postępowaniu nakazowym z 13 kwietnia 2018 r., w sprawie VIII GNc 260/18, Sąd Okręgowy w Szczecinie VIII Wydział Gospodarczy nakazał (...) sp. z o.o. w S. aby zapłaciła solidarnie na rzecz E. R. i W. R. (1) kwotę 243.660 zł z odsetkami za opóźnienie w transakcjach handlowych od 10 lutego 2018 r. do dnia zapłaty oraz kwotę 10.263 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym Szczecin-Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie wszczął postępowanie w celu wykonania zabezpieczenia w celu zaspokojenia należności, pod sygnaturą Km 137/18, kwota zabezpieczenia to 253.923 zł. Postępowanie w celu wykonania postanowienia o zabezpieczeniu zostało skierowane do rachunku bankowego obowiązanego. Po wysłuchaniu E. R. i W. R. (1) komornik umorzył postępowanie, bowiem nie doprowadziło ono do ustalenia majątku dłużnika.

Dowody: nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym, sygn. akt VIII GNc 260/18, k.129

pismo komornika dotyczące zawiadomienia obowiązanego o wszczęciu postępowania w celu wykonania zabezpieczenia i o zajęciu rachunku bankowego z dnia 16 kwietnia 2018 r., k. 131

pismo komornika dotyczące wysłuchania uprawnionego przed umorzeniem postępowania z dnia 10 lipca 2019 r., k.132

A. w piśmie z 9 maja 2018 r. - skierowanym do (...) sp. z o.o. - zawiadomiła o zamiarze dokonania bezpośrednich płatności na rzecz podwykonawców S. w związku z brakiem płatności przez S. i wysłaniem przez nich wezwań do zapłaty. W piśmie wymienionych zostało trzech podwykonawców, w tym spółka cywilna (...).

A. oświadczyła, że podtrzymuje swoje stanowisko dotyczące odmowy dokonania bezpośredniej zapłaty na rzecz W. R. (1) i E. R. w związku z załączeniem do korespondencji kierowanej przez spółkę (...) i podwykonawcę R. do A. niewiarygodnych dokumentów finansowych. A. wskazała, że zamierza dokonać bezpośredniej zapłaty na rzecz innych podwykonawców.

Dowód: pismo z 9 maja 2018 r., k. 95-95v

A. w piśmie z 5 czerwca 2018 r. - skierowanym do komornika w sprawie Km 137/18 - w odpowiedzi na pismo „zajęcie wierzytelności” oświadczyła, że (...) sp. z o.o. nie należy się od A. zajęta wierzytelność.

Dowód: pismo A. do komornika z 5 czerwca 2018 r., k.96-96v

19 grudnia 2019 r. Sąd Rejonowy Szczecin-Centrum w Szczecinie ogłosił upadłość (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w S., postępowanie prowadzone jest pod sygnaturą XII GUp 130/19.

Fakt niesporny.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo jest uzasadnione.

Na wstępie wyjaśnienia wymaga, że pozwana Agencja Mienia Wojskowego jest państwową osobą prawną (art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 10 lipca 2015 r., o Agencji Mienia Wojskowego, Dz.U. 2016 r. poz. 614 ze zm., dalej: „ustawa” w zw. z art. 18 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r., o finansach publicznych, jedn. tekst: Dz.U. z 2013 r., poz. 885 ze zm.).

Powodowie - wspólnicy spółki cywilnej - domagają się od pozwanej (inwestora) zapłaty wynagrodzenia za roboty budowlane, na podstawie art. 647¹ § 1 k.c., zgodnie z którym inwestor odpowiada solidarnie z wykonawcą (generalnym wykonawcą) za zapłatę wynagrodzenia należnego podwykonawcy z tytułu wykonanych przez niego robót budowlanych, których szczegółowy przedmiot został zgłoszony inwestorowi przez wykonawcę lub podwykonawcę przed przystąpieniem do wykonywania tych robót, chyba że w ciągu trzydziestu dni od dnia doręczenia inwestorowi zgłoszenia inwestor złożył podwykonawcy i wykonawcy sprzeciw wobec wykonywania tych robót przez podwykonawcę.

W rozpoznawanej sprawie nie ma sporu co do tego, że powodowie (jako wspólnicy spółki cywilnej) wykonali roboty budowlane w ramach umowy podwykonawczej łączącej ich z (...) sp. z o.o. w S., niesporny jest też fakt, że spółka (...) zgłosiła inwestorowi szczegółowy przedmiot robót podwykonawców, doręczając egzemplarz umowy o podwykonawstwo z 26 października 2017 r. Powodowie podjęli próbę uzyskania wynagrodzenia od swojego kontrahenta (spółki (...)), próba ta nie powiodła się, wprawdzie powodowie uzyskali tytuł wykonawczy, egzekucja została jednak umorzona z uwagi na brak majątku dłużnika.

Sposób obrony pozwanej koncentrował się wokół twierdzenia, że powodowie otrzymali zapłatę wynagrodzenia wprost od spółki (...). Dowodem tego faktu miałyby być dwa pisemne oświadczenia powoda. Opierając się o te oświadczenia A. wywodziła, że powodowie otrzymali wynagrodzenie za prace wykonane do końca stycznia 2018 r., wskazywała również, że instalacja sanitarna i deszczowa, objęta zakresem robót przez powodów, została wykonana 2 lutego 2018 r., nie jest więc możliwe aby objęte żądaniem faktury dotyczyły prac wykonanych w miesiącu lutym 2018 r., z protokołów odbioru między pozwaną A. i spółką (...) wynika bowiem, że w tym okresie rozliczeniowym odebrano roboty sanitarne jedynie o wartości 19.321,11 zł. Pozwana wskazywała również na niejasny dla niej aneks nr (...) do umowy, zawarty między powodami i spółką (...), który dotyczył robót dodatkowych, m.in. dla innej inwestycji (INA P. przy ulicy (...) w S.), pozwana podkreślała przy tym, że aneks ten nie został jej nigdy doręczony jako umowa podwykonawcza.

Istota obrony pozwanej została skondensowana w stwierdzeniu Dyrektora Oddziału (...) A. w S. M. K., która na rozprawie 3 marca 2020 r. stwierdziła, że w ocenie agencji doszło do nadużycia: albo jest tak, że powód otrzymał pieniądze od (...) sp. z o.o., co poświadczył swoim podpisem i celowo chce wyłudzić od A. zapłatę po raz drugi, albo nie dostał pieniędzy i poświadczył nieprawdę składając dwa fałszywe oświadczenia. Zdaniem M. K. powinien w tym ostatnim wypadku wystąpić z pozwem przeciwko spółce (...), a nie przeciwko A..

Wyjaśnić zatem trzeba, z materiału dowodowego wynika, iż powodowie nie otrzymali żadnego wynagrodzenia (o czym niżej), zaś powództwo przeciwko A. - nawet przy założeniu nieprawdziwości oświadczeń powoda - zostało wytoczone przeciwko właściwej osobie (dłużnikowi). Odpowiedzialność inwestora z art. 647¹ § 1 k.c. jest bowiem solidarna z generalnym wykonawcą, a to oznacza, że powodowie według swojego wyboru mogli wystąpić z powództwem albo przeciwko S., albo przeciwko A., albo przeciwko obu tym podmiotom jednocześnie (zauważyć przy tym trzeba, że powodowie tryb powództwa i egzekucji przeciwko (...) sp. z o.o. wyczerpali). Zarazem wykazana została podstawowa przesłanka odpowiedzialności inwestora - podwykonawca został zgłoszony, dokonano tego przez doręczenie umowy podwykonawczej, w której wartość robót wykonywanych przez powodów określona została na kwotę 380.000 zł netto (kwota objęta żądaniem pozwu jest niższa od tej kwoty).

Powodowie twierdzą zarazem, że nie otrzymali żadnego wynagrodzenia za wykonane prace, ani od S., ani od A.. W tym miejscu zaznaczyć należy, że skoro pozwana opiera swój sposób obrony o fakt dokonania zapłaty przez (...) sp. z o.o., to na pozwanej spoczywa ciężar wykazania tego faktu (art. 6 k.c.). Jedyne dowody mające potwierdzać ten fakt to dwa pisemne oświadczenia powoda sporządzone według wzoru stanowiącego załącznik nr 8 do umowy o roboty

budowlane, zawartej między pozwaną A. i spółką (...) (umowa nr (...) (...) (...) z 15 września 2017 r.). Pierwsze z tych oświadczeń, doręczone A. 28 lutego 2018 r. (co potwierdzono prezentatą), dotyczy grudnia 2017 r., kolejne - doręczone A. 16 marca 2018 r. (co potwierdzono prezentatą) - dotyczy stycznia 2018 r., brak jest analogicznego oświadczenia za prace wykonane do 2 lutego 2018 r.

Powód - przesłuchany w charakterze strony - wyjaśnił na rozprawie, że oświadczenia te, według wzoru stanowiącego załącznik nr 8 do umowy (której nie był stroną), podpisał rozumiejąc każde oświadczenie w ten sposób, że skoro we wskazanym okresie rozliczeniowym nie zostały wystawione przez jego spółkę cywilną żadne faktury, to tym samym w okresie tym nie powstał żaden obowiązek zapłaty ze strony (...) sp. z o.o. Wzór oświadczenia (załącznik nr 8) nie przewidywał sytuacji, w której w okresie rozliczeniowym nie powstałby w ogóle obowiązek zapłaty, tym samym powód zrozumiał, że skoro spoczywa na nim obowiązek podpisania oświadczenia według wzoru nr 8, to w przypadku braku robót do rozliczenia w danym okresie winien podpisać oświadczenie potwierdzające, że obowiązek zapłaty za ten okres został przez generalnego wykonawcę zrealizowany.

Zarazem strona powodowa przedstawiła dowody wskazujące na to, że spółka cywilna powodów nie otrzymała w ogóle żadnej zapłaty od spółki (...).

Dowodem takim jest nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym z 13 kwietnia 2018 r., wydany w sprawie VIII GNc 260/18 przez Sąd Okręgowy w Szczecinie VIII Wydział Gospodarczy oraz decyzje komornika w postępowaniu egzekucyjnym (zgodnie z art. 365 § 1 k.p.c. orzeczenie prawomocne wiąże nie tylko strony i sąd, który je wydał, lecz również inne sądy oraz inne organy państwowe i organy administracji publicznej, a w wypadkach w ustawie przewidzianych także inne osoby). Brak zapłaty potwierdzony został również przez zeznania świadka K. C. (prezesa zarządu spółki S.), z którymi korespondują relacje powoda przedstawione w ramach przesłuchania w charakterze strony.

Co więcej z umowy o podwykonawstwo wynika wprawdzie, że faktury za wykonane roboty wystawiane będą przez podwykonawcę raz w miesiącu, na koniec miesiąca, wraz z zaawansowaniem budowy i dostarczeniu protokołu zaawansowania robót wraz z certyfikatami, atestami, deklaracjami zgodności, protokołami prób itp., nie jest jednak uchybieniem warunkom umowy, jeżeli podwykonawca wystawi faktury końcowe po dokonaniu odbioru końcowego wszystkich robót. Tak też się stało w niniejszej sprawie. Powodowie złożyli do akt protokoły odbioru robót przez (...) sp. z o.o. oraz wystawione w oparciu o te protokoły faktury. Brak jest jakiegokolwiek dowodu, który pozwoliłby dokonać ustalenia (chociażby w drodze domniemania faktycznego), że we wcześniejszych okresach rozliczeniowych wystawiane były inne faktury, w oparciu o inne niż załączone do akt sprawy protokoły odbioru między powodami i (...) sp. z o.o., co więcej zauważyć trzeba, że w umowie podwykonawczej wystawienie faktury połączone zostało nie tylko z częściowym protokołem odbioru, ale także z dostarczeniem dokumentacji i wykonaniem prób. Tego typu czynności dla robót powodów zostały wykonane wyłącznie w lutym 2018 r. (w szczególności próby), nie wykonywano ich we wcześniejszych miesiącach realizowania prac.

Mając na uwadze opisane wyżej dowody (nakaz zapłaty i dokumenty z postępowania egzekucyjnego, zeznania świadka K. C., przesłuchanie powoda w charakterze strony, dokumenty w postaci faktur i protokołów odbioru między powodami i (...) sp. z o.o.) przyjąć trzeba, że powodowie nie otrzymali żadnego wynagrodzenia za wykonane w całości w ramach umowy podwykonawczej i odebrane przez inwestora roboty.

Tym samym wykazane zostały wszystkie przesłanki odpowiedzialności inwestora z art. 647¹ § 1 k.c., co uzasadnia uwzględnienie żądania o zapłatę 243.660 zł w całości.

Mając na uwadze zakres zarzutów zgłoszonych w sprzeciwie od nakazu zapłaty dodać jeszcze trzeba, że w toku procesu wyjaśniono również okoliczności dwukrotnego wystawienia przez powoda faktury oznaczonej numerem (...). Pierwotnie faktura taka opiewała na kwotę 243.660 zł, następnie egzemplarz powodów został zniszczony i w to miejsce wystawiono dwie inne faktury, których suma wynosi 243.660 zł i z których jedna została oznaczona numerem (...). Zauważyć przy tym trzeba, że powód nie domaga się zapłaty z pierwotnie wystawionej faktury, na kwotę 243.660 zł,

przeciwnie - z korespondencji przedprocesowej między powodami i A., jak również między spółką (...) wynika, że powodowie traktują pierwotnie wystawioną fakturę (...) jako niebyłą i nie domagają się w oparciu o ten dokument żadnej zapłaty. Podkreślenia wymaga, że dla odpowiedzialności cywilnoprawnej inwestora bez znaczenia pozostają błędy księgowo po stronie podwykonawcy (takim błędem było niewątpliwie zniszczenie fizyczne faktury, zamiast wystawienia faktury korekty). Tym samym fakty te nie mogą prowadzić do oddalenia powództwa w niniejszej sprawie.

Oddalenia powództwa nie uzasadnia również zawarcie przez powodów i (...) sp. z o.o. aneksu nr (...) do umowy. Wprawdzie pozwana ma rację co do tego, że aneks ten dotyczy robót dodatkowych, a jego treść niejasno wskazuje, w jakim zakresie objęte aneksem roboty stanowią roboty dodatkowe wykonywane w obrębie umowy między powodami i (...) sp. z o.o. jako generalnym wykonawcą inwestycji realizowanej przez A., a w jakim zakresie stanowią roboty dodatkowe wykonywane w obrębie umowy między powodami i S. jako generalnym wykonawcą innej inwestycji, podkreślenia jednakże wymaga, że powodowie w niniejszej sprawie nie domagają się w ogóle zapłaty za jakiegokolwiek roboty dodatkowe, a żądanie pozwu wyraża się kwotą niższą, iż kwota robót podstawowych, określona w umowie podwykonawczej. Tym samym zawarcie aneksu nr (...) do umowy nie prowadzi do oddalenia powództwa w niniejszej sprawie, pozostając dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy faktem nieistotnym.

Podsumowując: na powodach wywodzących swoje roszczenie z art. 647¹ § 1 k.c. spoczywał ciężar udowodnienia, że pozwana jako inwestor wyraziła zgodę na zawarcie przez generalnego wykonawcę ((...) sp. z o.o.) z powodami jako podwykonawcami umowy o roboty budowlane i zaakceptowała jej treść, a także ciężar udowodnienia, że roboty te zostały wykonane i odebrane. Powodowie ciężarowi temu sprościli.

Pozwana nie wykazała natomiast faktów, na których opierała swoją linię obrony, to jest tego, że powodowie otrzymali wynagrodzenie od spółki (...). Bez znaczenia dla rozstrzygnięcia pozostawały błędy w prowadzeniu rachunkowości przez powodów, jak również niejasne oświadczenia powoda złożone na formularzu stanowiącym załącznik nr 8 do umowy między generalnym wykonawcą i inwestorem, a także fakt zawarcia aneksu nr (...) przez powodów i spółkę (...).

Powodowie domagali się również od pozwanej jako inwestora zapłaty odsetek ustawowych za opóźnienie od 12 kwietnia 2018 r. Wskazać trzeba, że solidarna odpowiedzialność inwestora nie obejmuje roszczeń o naprawienie szkody spowodowanej niewykonaniem lub nienależytym wykonaniem obowiązku zapłaty wynagrodzenia, czy też roszczeń ubocznych z tym związanych, takich jak odsetki [por. Z. w: red. G., M., Kodeks cywilny. Komentarz, W. 2016; B. L. w: red. O., Kodeks cywilny. Komentarz, Legalis 2017], opóźnienie kontrahenta podwykonawcy z zapłatą wynagrodzenia per se nie powoduje zatem (z uwagi na art. 371 k.c.), że roszczenie o zapłatę odsetek może być dochodzone przeciwko podmiotom ponoszącym solidarną odpowiedzialność na podstawie art. 647¹ § 5 k.c. [por. wyrok SN z 5.09.2012 r. w sprawie IV CSK 91/12, L.]. Podmioty ponoszące solidarną odpowiedzialność na podstawie art. 647¹ § 1 k.c. są natomiast zobowiązane zapłacić odsetki za opóźnienie po skutecznym wezwaniu ich przez podwykonawcę do zapłaty wynagrodzenia, gdyż roszczenie o zapłatę wynagrodzenia wynikające z art. 647¹ § 1 k.c. ma charakter bezterminowy (art. 455 k.c.) [por. wyrok SA w Katowicach z 13.05.2015 r. w sprawie V ACa 827/14, L.; wyrok SN z 5.09.2012 r. w sprawie IV CSK 91/12, L.].

Powód W. R. (1) - działając w imieniu wspólników spółki cywilnej - pismem z 4 kwietnia 2018 r. (doręczonym w dacie pisma, co wynika z prezentaty) wezwał A. do zapłaty kwoty 243.660 zł w terminie do 11 kwietnia 2018 r., na rzecz powodów zasądzono tym samym ustawowe odsetki za opóźnienie od 12 kwietnia 2018 r., zgodnie z żądaniem pozwu.

Powodowie dochodzili objętych żądaniem pozwu roszczeń jako wspólnicy spółki cywilnej, działający pod firmą (...) Przedsiębiorstwo Usługowe (...), i W. R.. Powodowie prawidłowo nie domagali się w pozwie solidarnej zasądzenia na ich rzecz kwoty objętej żądaniem.

Wyjaśnienia wymaga w tym miejscu, że dopóki trwa stosunek spółki cywilnej między wspólnikami żaden wspólnik nie jest samodzielnie legitymowany do dochodzenia wierzytelności wchodzącej w skład majątku wspólnego wspólników

tej spółki [por. uchwała SN z dnia 9.02.2011 r., sygn. III CZP 130/10], zaś w procesie cywilnym spółkę cywilną należy oznaczyć poprzez wskazanie wszystkich współników.

Odnosząc się natomiast do kwestii wielości podmiotów występujących w takiej sytuacji po stronie powodowej, tj. w przypadku, gdy powodowie są współnikami spółki cywilnej, wskazać należy, że podstawę stosunku solidarności stanowi art. 369 k.c., zgodnie z którym zobowiązanie jest solidarne, jeżeli to wynika z ustawy lub z czynności prawnej. Błędem jest przyjmowanie, iż solidarność czynna występuje w przypadku roszczeń przysługujących współnikom spółki cywilnej, nie ma bowiem tu mowy o solidarności wierzycieli – brak jest dla niej szczególnego źródła, którego wymaga art. 369 k.c., ani też nie dochodzi do podziału zobowiązania (dopóki trwa stosunek spółki cywilnej). Wierzytelności te przysługują wierzycielom łącznie, w związku z występującą między nimi współwłasnością (wspólnością) łączną [por. wyrok SN z dnia 19.03.2004 r., sygn. IV CK 172/03; D., Komentarz do art. 369 k.c. (w:) red. E. G., P. M., Kodeks cywilny. Komentarz, W. 2014]. W doktrynie był rozważany problem wielości wierzycieli jako powodów na tle wspólności łącznej majątku współników spółki cywilnej [por. E. G. „O wadliwościach stosowania zasad solidarności czynnej w postępowaniu sądowym – uwag kilka”, Monitor Prawniczy, 2009 r., nr 3]. W tym względzie w doktrynie wskazane zostało, że sąd winien zasądzić należne świadczenie na rzecz powodów (wspólników spółki cywilnej, bez niedopuszczalnego stosowania konstrukcji solidarności czynnej po stronie powodów jako wierzycieli, ale też bez rozdzielania świadczenia na części przypadające każdemu z powodów -wspólników).

Roszczenie powodów w niniejszej sprawie zostało więc zasądzone bez stosowania konstrukcji solidarności czynnej wierzycieli i bez podziału świadczenia na oznaczone części (świadczenie jest zasądzone do majątku spółki cywilnej).

Ustalając stan faktyczny sprawy Sąd opierał się na dowodach z dokumentów, a także innych dowodach pisemnych, do których na podstawie art. 309 k.p.c. stosowano odpowiednio przepisy o dowodach z dokumentów. Przedłożone przez strony dowody pisemne nie były przy tym przez nie kwestionowane (sam fakt wystawienia przez powodów dwóch faktur o tych samych numerach był bowiem niesporny, spór między stronami dotyczył prawnych konsekwencji tego stanu rzeczy), a ponadto znalazły swoje oparcie w zeznaniach niektórych spośród przesłuchanych świadków (przede wszystkim K. C.) i w relacji powoda składającego zeznanie w charakterze strony. Zeznania wymienionych wyżej osób były jednocześnie ze sobą zgodne i wskazywały zarówno na to, że powodów i spółkę (...) łączyła umowa, jak i na to, że umowa ta została przez powodów wykonana, a zapłata nie została dokonana. Zeznania świadka K. C. i powoda korespondowały ze sobą, jak również z dowodami z dokumentów, tworząc koherentną całość, tym samym zostały uznane za wiarygodne. Podobnie ocenione zostały zeznania M. K., reprezentującej stronę pozwaną. Zauważyć w tym miejscu trzeba, że M. K. nie twierdziła stanowczo, iż powodowie otrzymali wynagrodzenie, wskazywała jedynie na to, że albo podają oni nieprawdę, że nie otrzymali wynagrodzenia, albo złożyli fałszywe oświadczenia według załącznika nr 8 do umowy.

W zasadzie nieprzydatne dla ustalenia faktów istotnych dla rozstrzygnięcia (art. 227 k.p.c.) okazały się zeznania świadków E. K., S. H., M. S., B. K.. Świadczenie ci zostali powołani przez stronę pozwaną przede wszystkim w celu ustalenia sposobu okoliczności złożenia przez powoda oświadczeń z 22 lutego 2018 r. i 16 marca 2018 r. o uregulowaniu wobec powodów należności przez (...) sp. z o.o. (w szczególności tego, czy oświadczenia te obejmowały należności za prace, za które wystawione zostały faktury o numerach (...)). Żaden ze świadków, po okazaniu mu faktur oraz oświadczeń powoda, nie potrafił potwierdzić, czy oświadczenia powoda obejmowały należności za prace, za które wystawione zostały faktury o numerach (...). Niektórzy świadkowie pamiętali jedynie to, że powód wystawił dwie faktury o tym samym numerze, uchybiając zasadom prowadzenia rachunkowości, niektórzy pamiętali również o wątpliwościach, jakie pojawiły się w związku z zawarciem przez powodów i spółkę (...) aneksu nr (...), żaden ze świadków nie zeznał jednak kategorycznie, że powodowie otrzymali jakiegokolwiek wynagrodzenia od spółki (...). Tym samym zeznania tych świadków nie wykazały faktów, na które powoływała się strona pozwana.

O kosztach postępowania orzeczono na podstawie art. 108 § 1 w zw. z art. 98 § 1 k.p.c., stosując zasadę odpowiedzialności za wynik sprawy, albowiem powodowie wygrali postępowanie w całości. Na poniesione przez powodów koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw, kwocie 23.000 zł, złożyły się: opłata stosunkowa od pozwu w kwocie 12.183 zł, wynagrodzenie zawodowego pełnomocnika będącego radcą prawnym (art. 98 § 3 w zw. z art.

99 k.p.c.) w kwocie 10.800 zł ustalone stosownie do § 2 pkt 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2015 r. poz. 1804), oraz opłata skarbową od udzielenia pełnomocnictwa w kwocie 17 zł stosownie do art. 1 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej (Dz. U. z 2016 r. poz. 1827).